

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/143/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011731
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011731.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.10.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 07.01.2019, sp. zn. 1T/55/2018, a
 - rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 11.07.2018, sp. zn. 2T/19/2018,
- z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 20.08.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného: Tomáš C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Leopoldov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov za prečin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, uložený rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 07.01.2019, sp. zn. 1T/55/2018, a trest odňatia slobody vo výmere 4 roky za zločin ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 11.07.2018, sp. zn. 2T/19/2018

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na vykonanie 2/3 uloženého trestu.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Levice sp. zn. 1T/55/2018, rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp. zn. 2T/19/2018.

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Leopoldov vyplýva, že správanie odsúdeného nie je na požadovanej úrovni. Nedostatky sa vyskytli v dodržiavaní ústavného poriadku - odsúdený ležal na neustlanom lôžku, nepravdivo uviedol príslušníkom zboru, že sa úmyselne poškodil na zdraví prehltnutím cudzích predmetov, čo sa však zdravotným vyšetrením nepotvrdilo, porušil povinnosť dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem, nešetne zaobchádzal so zverenými vecami, opakovane odmietol plniť pokyny príslušníka ZVJS. Z dôvodu opakovaného porušovania ústavného poriadku bol dňa 07.01.2020 umiestnený do diferenciacnej skupiny „C“, v jeho správaní k pozitívnym zmenám neprišlo, nedostatky boli zaznamenané v odmietaní plniť pokyny príslušníkov ZVJS. Z dôvodu sústavného porušovania ústavného poriadku a pôsobenia na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu bol

dňa 03.02.2020 umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom a taktiež bol dňa 15.10.2020 na základe návrhu riaditeľa ústavu preradený Okresný súdom Levice z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. V súčasnosti je umiestnený v oddiele s bezpečnostným režimom v maximálnom stupni stráženia, kde jeho správanie nie je na požadovanej úrovni. Odsúdený odmietol splniť príkaz príslušníka ZVJS, uviedol nepravdivý údaj v žiadosti o telefonovanie a prechovával nepovolené veci. Postoj voči príslušníkom ZVJS je naďalej nepredvídateľný, voči zaobchádzaniu je často rezistentný. K dodržiavaniu časového rozvrhu dňa odsúdený pristupuje laxne, viackrát boli taktiež zaznamenané nedostatky v jeho ustrojenosti. Počas výkonu trestu bol desaťkrát disciplinárne potrestaný, naposledy dňa 15.07.2021 za prechovávanie nepovolených vecí. Disciplinárne odmenený nebol. Počas výkonu trestu nebol pracovne zaradený do práce z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Aktuálne sa zapája do upratovacích a čistiacich prác na cele v rámci činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. V rámci programu zaobchádzania je vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. V kontakte s ním sa personál zameriava na plnenie povinností a potláčanie negatívnych prejavov v jeho správaní ako je netrzeplivosť, popudlivosť a agresia. Odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania neplní. Poukazujúc na diagnostický nástroj Crime Risk Z., predstavujúci prediktívny nástroj na hodnotenie úrovne rizika recidívy trestnej činnosti osôb vo výkone trestu sa resocializačná prognóza menovaného javí ako nepriaznivá. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ konštatuje, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu a neodporúča jeho podmienené prepustenie.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieneného prepustenia 24.08.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 6 záznamov a to z rokov 2016, 2017, 2018, 2018, 2018 a 2019.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanej žiadosti trvá.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona „Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20210701>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20210701>> a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20210701>>.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 Trestného zákona ku dňu 24.08.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 04.10.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého správanie odsúdeného dlhodobo nie je na požadovanej úrovni. V správaní odsúdeného sa vyskytli napr. nasledovné nedostatky: ležal na neustlanom lôžku, nepravdivo uviedol príslušníkom zboru, že sa úmyselne poškodil na zdraví prehltnutím cudzích predmetov, čo sa však zdravotným vyšetrením nepotvrdilo, porušil povinnosť dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem, nešetrne zaobchádzal so zverenými vecami, opakovane odmietol plniť pokyny príslušníka ZVJS. Správanie odsúdeného sa vyznačuje prvkami nepredvídateľnosti, netrpezlivosti a agresie. Problémové správanie odsúdeného vyústilo do desiatich disciplinárnych trestov, žiadnej disciplinárnej odmeny, a k preradeniu z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia, kde je umiestnený v oddiele s bezpečnostným režimom, pretože jeho správanie naďalej nie je na požadovanej úrovni. Všetky tieto skutočnosti absolútne vylučujú záver, že by odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Práve naopak, zo

správania odsúdeného je zrejmé, že toto je dlhodobý problémový, nevykazuje žiadne známky zlepšenia, a k zlepšeniu správania odsúdeného, prípadne k uvedomeniu si svojho správania u odsúdeného nedošlo ani potom, čo bol odsúdený preradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Na základe týchto skutočností dospel súd k jednoznačnému záveru, že prvá materiálna podmienka splnená nie je. Tento záver potvrdzuje aj odporúčanie riaditeľa ÚVTOS, ktorý odsúdeného neodporúča podmienne prepustiť, a ktorý tiež konštatuje, že odsúdený neplní ciele programu zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Pretože nie je splnená prvá materiálna podmienka, zo svojej podstaty nemôže byť splnená ani druhá materiálna podmienka. Od odsúdeného nemožno očakávať vedenia riadneho života v budúcnosti, pokiaľ nemožno konštatovať ani jeho polepšenie sa. Súd ďalej uvádza, že s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného a jeho 6 záznamov v registri trestov, vyplýva, že odsúdený má opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti a ani predchádzajúce odsúdenia a najmä predchádzajúce výkony nepodmienečných trestov odňatia slobody nepôsobili na odsúdeného dostatočne výchovne a preventívne tak, aby odsúdeného prevychovali a odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Nejde teda len o jednorazové vybočenie z riadneho spôsobu života, ale o opakované sklony k páchaniu trestnej činnosti. Súd má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je možné len počas jeho ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienne prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.